

Legger Bergingsgebieden AGV

1. Inleiding

In deze legger is omschreven waaraan bergingsgebieden in het beheergebied van het waterschap Amstel, Gooi en Vecht moeten voldoen naar ligging, vorm, afmeting en constructie, zoals voorgeschreven in artikel 2.39 van de Omgevingswet. De legger bevat ook de 'ondersteunende kunstwerken' die nodig zijn voor het goed functioneren van het bergingsgebied (bijvoorbeeld kades en inlaatwerken). De exacte ligging en begrenzingen van het bergingsgebied en de aanwezige ondersteunende kunstwerken en dergelijke zijn weergegeven op de bij deze legger behorende leggerkaarten en de bijhorende leggertabellen.

Waterberging en bergingsgebieden

Het waterschap AGV heeft meerdere maatregelen in zijn beheergebied getroffen om de bergingscapaciteit van het oppervlaktewatersysteem te vergroten om wateroverlast bij hevige neerslag te voorkomen. In de praktijk worden dit waterbergingen genoemd.

Waterbergingen kunnen worden onderscheiden in ('natte') maatregelen in het watersysteem (peilregime, vergroten wateroppervlak) en in ('droge') maatregelen buiten het watersysteem (waterberging op land). In het laatste geval wordt gesproken van een **bergingsgebied** als bedoeld in de Omgevingswet (voorheen Waterwet).

Waterbergingsvoorzieningen

Het waterschap AGV kent ook nog 'waterbergingsvoorzieningen' op land. Dit zijn geen bergingsgebieden en ze maken geen deel uit van de legger. Waterbergingsvoorzieningen zijn voorzieningen van derden buiten het watersysteem die zijn aangelegd - op basis van een watervergunning of omgevingsvergunning - met het oog op het voorkomen van versnelde afvoer van hemelwater op het oppervlaktewatersysteem. Waterbergingsvoorzieningen betreffen alternatieve voorzieningen op particulier terrein bij de aanleg van verharding; of voorzieningen van een gemeente (al dan niet samen met het waterschap aangelegd) in de openbare ruimte om hemelwater vertraagd af te voeren en de druk op de bergingscapaciteit van het oppervlaktewatersysteem te beheersen. Waterbergingsvoorzieningen worden gereguleerd in de Waterschapsverordening AGV en de Onderhoudskeur AGV.

De Omgevingswet omschrijft een bergingsgebied als een gebied waaraan een functie voor waterstaatkundige doeleinden is toegedeeld, niet zijnde een oppervlaktewaterlichaam of onderdeel daarvan, dat dient ter verruiming van de bergingscapaciteit van een of meer watersystemen en dat ook als bergingsgebied op de legger is opgenomen (vergelijk artikel 1.1 en bijlage, onderdeel A, van de Omgevingswet). Voor de helderheid is het goed om alleen gebieden die aan bovenstaande criteria voldoen de naam bergingsgebied te geven.

Een volgens de wet vastgesteld bergingsgebied geldt als een 'waterstaatswerk' als bedoeld in de Omgevingswet. Dat betekent in dit geval dat het waterschap de bevoegdheid heeft om het bergingsgebied te laten onderlopen met water (gecontroleerde inundatie) wanneer de bergingscapaciteit van het oppervlaktewatersysteem tekort schiet bij bijvoorbeeld hevige neerslag. Voorts kan het waterschap regels stellen in zijn waterschapsverordening om de goede staat en werking van het bergingsgebied te beschermen tegen eventuele nadelige gevolgen van activiteiten voor het bergingsgebied.

De Omgevingswet definieert waterstaatswerk als volgt: oppervlaktewaterlichaam, bergingsgebied, waterkering of ondersteunend kunstwerk.

Naast de legger voor bergingsgebieden heeft het waterschap nog aparte leggers voor waterkeringen en voor oppervlaktewaterlichamen.

Wettelijke vereisten bergingsgebied

Wanneer is een gebied dan een bergingsgebied? Bovenstaande geeft daarvoor de juridische criteria:

- het is een gebied, dat dient ter *verruiming van de bergingscapaciteit* van het watersysteem;
- het gebied is *geen* oppervlaktewaterlichaam of onderdeel daarvan;
- aan het gebied is de *functie* (voorheen bestemming) 'waterstaatkundige; doeleinden' toegeedeeld in het omgevingsplan (voorheen bestemmingsplan)
- het gebied is opgenomen in de *waterschapslegger*;

Met betrekking tot bergingsgebieden wordt onderscheiden in:

- het aanwijzen van een bergingsgebied;
- het inrichten van een bergingsgebied; en
- het in gebruik nemen van een bergingsgebied (inunderen)

De **aanwijzing** van een bergingsgebied geschiedt uiteindelijk door de toedeling van de functie bergingsgebied aan het gebied in het gemeentelijk omgevingsplan. Zonder de functie bergingsgebied geldt het gebied niet als waterstaatswerk en niet als onderdeel van het watersysteem. En heeft het waterschap ook niet de bevoegdheid het gebied te inunderen.

De **inrichting** van een bergingsgebied (bijvoorbeeld de aanleg van kades en inlaatwerken) vindt plaats met een omgevingsvergunning of een projectbesluit. Voor zover aanwezig zijn bijvoorbeeld kades en inlaatwerken in de legger opgenomen als 'ondersteunende kunstwerken' van het bergingsgebied.

De **ingebruikneming** van een bergingsgebied – door het gebied onder water te zetten - is een feitelijke handeling van het waterschap. Vaak is nodig dat een schuif wordt opgezet. Voor de rechthebbende van de grond geldt in dat geval de gedoogplicht in artikel 10.3, vierde lid, van de Omgevingswet. De gedoogplicht geldt van rechtswege, er is geen voorafgaand besluit nodig waarbij de gedoogplicht wordt opgelegd.

Instandhouding bergingsgebied

In de **Waterschapsverordening AGV** is de bescherming van bergingsgebieden geregeld tegen activiteiten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor het bergend vermogen van het gebied. Opgemerkt wordt dat het beschermingsgebied die bescherming pas geniet wanneer het bergingsgebied als 'werkingsgebied' is vastgesteld in de Waterschapsverordening. Opname in de legger is niet voldoende om de bescherming van de Waterschapsverordening deelachtig te worden.

De zorg voor het onderhoud van bergingsgebieden is geregeld in de **Onderhoudskeur AGV**. Daarin staat wie verantwoordelijk is voor het onderhoud en welke onderhoudsmaatregelen gewenst zijn om de goede staat en werking van het bergingsgebied te waarborgen.

2. Inhoud van de legger

De legger bestaat uit de volgende onderdelen die zijn opgenomen in de Bijlage:

- A. Een overzichtskaart met daarop de bergingsgebieden in het beheergebied van het waterschap.
- B. Per bergingsgebied:
 - i. een kaart die de exacte ligging van het bergingsgebied en de ondersteunende kunstwerken weergeeft en een leggertabel met de gegevens over maatvoeringen, functies en materialen van de ondersteunende kunstwerken.
 - ii. een kaart die de hoogteligging van het maaiveld binnen het bergingsgebied weergeeft;
 - iii. een luchtfoto van het bergingsgebied met een beeld van de feitelijke toestand en het gebruik binnen het bergingsgebied.

Toelichting

Ondersteunende kunstwerken

De ondersteunende kunstwerken die in deze legger zijn opgenomen zijn van belang voor het waterstaatkundig functioneren van het gebied als waterberging. Deze ondersteunende kunstwerken zijn opgenomen op de kaart bij elk bergingsgebied. Elk kunstwerk heeft op de kaart een uniek nummer gekregen op basis waarvan de bijbehorende gegevens terug te vinden zijn in de leggertabel op de kaart van het bergingsgebied.

De ondersteunende kunstwerken dienen om het bergingsgebied gecontroleerd te kunnen inunderen en om het vastgehouden water weer gecontroleerd te kunnen afvoeren. Wanneer op de kaart en tabel van een bergingsgebied geen ondersteunend kunstwerk is opgenomen betekent dit dat het bergingsgebied op natuurlijke wijze overstroomt en dat het geborgen water binnen het gewoon peilbeheer wordt afgevoerd.

Maaiveldhoogten

Voor de goede werking van het bergingsgebied is het noodzakelijk de maaiveldhoogten te kennen. Vandaar dat in deze legger de maaiveldhoogten zijn opgenomen.

3. Leggerbepalingen

Artikel 1

Deze legger treedt in werking op een door het dagelijks bestuur bij besluit nader te bepalen datum.